

BOLOŇKA

a lov bílých ryb 1. část

Přestože jsou začátky rybaření u naprosté většiny adeptů Petrova cechu svázány s plavanou, postupem času se tato velice úspěšná technika dostává na okraj zájmu a je vystřídána lovem kapra na položenou. Nemám nic proti lovu kapra ani proti položené, ale ačkoliv rybařím již čtvrtou desítku let, natrvalo mi

učaroval lov se splávkem a nejvíc lov na řece s boloňkou. Vyhovuje mi jeho akčnost, možnost prolovit velký úsek revíru a hlavně lehkost a jemnost této metody lovu, kterou lze provozovat celý rok, dokud nám mráz neuzavře hladinu řeky i v místech s proudem. Pojdme si tedy trochu probrat úplné zá-

klady lovu na plavanou s tím dlouhým prutem. Boloňka je teleskopický prut dlouhý většinou od 5 do 9 metrů. Já osobně dávám přednost délce prutu šest metrů, maximálně sedm, delší mi již připadá těžký a nepraktický. Ono je někdy těžké vymotat se pod větvemi stromů na břehu i s kratším prutem. Co se týče nabídky na trhu, je široká, výrobců je celá řada. Z těch nejznámějších uvedme Colmic, Sensas, Tubertini, Shimanu a samozřejmě Milo. Já používám boloňku Freedom dlouhou 6 metrů od firmy Milo. Jedná se o zcela běžný prut střední třídy, žádný závodní speciál, s cenou dostupnou pro každého zájemce. Jeho hmotnost kolem 320 gramů je tak akorát, aby mě při několikahodinovém lovu nebolela ruka. Na druhé straně má tento prut dostatečnou rezervu pevnosti i pro souboj s velkou rybou. Sám jsem na něj na řece Moravě ulovil téměř metrového sumce. Pokud si budete pořizovat první boloňku, dobře její nákup zvažte, a pokud to bude jen trochu možné, předem si lov vyzkoušejte s prutem zapůjčeným od kamaráda.

Pokud máte prut, je k němu potřeba vybrat vhodný naviják. Při závodní plavaně se využívají navijáky s rychlým převodem 6:1, pro běžný lov to není nutné. Vyhoví vám jakýkoliv smekací naviják. Jeho velikost je otázkou osobních preferencí. Na boloňku není třeba mít velký naviják, nepoužívá se silný vlasec, nenahazuje se nijak daleko. V podstatě by stačil i úplně malý naviják velikosti 1500, já dávám přednost navijákům velikosti 2500 a 3000. Každopádně bych se ale vyhýbal navijákům větším, než je velikost 4000. Výhodné je, když má alespoň jednu mělkou cívku označenou match.

Na naviják musíme navinout vlasec. Na lov s boloňkou nám bohatě postačí 100 metrů, ale tak malou kapacitu cívky nemá žádný z navijáků velikosti 2500. A tak je potřeba buď navinout cívku plnou, což u těch, které nenesou označení match, může znamenat, že navinete několik set metrů slabého vlasce. Nebo je možné na cívku navinout starší, klidně i použitý, silný vlasec jako podmotávku a až na úplný závěr navinout tenký vlasec. Stačí opravdu 100 metrů. Značku vlasce nechám na vaší volbě, jeho průměr by měl být od 0,14 do 0,18 milimetru. Slabý 0,14 používám v zimě, po většinu roku pak 0,16, a pouze pokud jdu cíleně na větší ryby, například parmy nebo kapry, volím průměr 0,18. Nyní nám zbývá doplnit naši sestavu o

další velmi důležitou součást, o splávek. Jeho výběr je důležitý. Pokud zvolíme nevhodný splávek, budeme mít problémy se čtením záběrů i s voděním splávku. Přestože se při plavaně používají běžně velmi citlivé splávky, při lovu s boloňkou musíme najít vhodný kompromis mezi citlivostí signalizace záběru a schopností splávku unést větší zátěž a nepotopit se vlivem odporu, který je způsoben tím, že část sestavy s háčkem a nástrahou je splávkem vlečena po dně. Velikost splávku volíme podle několika hledisek. Především podle toho, jak daleko budeme chtít, nebo spíš budeme muset lovit. Pár metrů nahodíme i lehoučkým splávkem, pokud ale chceme chytat 40 metrů od břehu, budeme potřebovat splávek kolem 10 gramů. Dalším kritériem pro výběr je hloubka na lovišti a síla proudu na lovišti. U malých hloubek a pomalého proudu volíme splávek menší, se zvětšující se hloubkou a silou proudu se musí zvětšovat i nosnost splávku, protože zátěž, kterou splávek unese, rozhodne o tom, zda udržíme nástrahu tam, kde jsou ryby, tedy u dna. Lze tedy říct, že se dají podle okolností použít splávky od 4 do 15 gramů. Vždy by se ale mělo jednat o splávek se silnější, nosnou anténkou. Jednak nám to usnadní sledování splávku ve větší vzdálenosti, jednak to zabráňuje potápění splávku vlivem vedení nebo zachytávání o dno. Několik typů

Jméno: Ing. Jiří Hrazdil
Věk: 52 let, rybaří od r. 1973
Profese: osoba samostatně výdělečně činná
Preferovaná metoda lovu: plavaná, přívlač, muška
Úlovky, kterých si nejvíce cení: hezká, zdravá ryba, klidně i plotice
Oblíbený revír: Svitava 1, Svratka 3 a 4
Nejúčinnější nástraha: bílý červí, rohlík
Doporučená návnada: Special Gardon a Special Breme od Milo
Osobní rybářské přání: moci lovit co nejdéle to půjde
Doporučení ostatním rybářům: rybolov je zábava, ne honba za masem a rekordy

splávků vhodných pro použití je na fotografii.

Nyní musíme splávek vyvážit. K tomu použijeme zátěže. U boloňkových splávků používáme téměř výhradně zátěže navlékané na vlasec kapkovitého tvaru, kterým říkáme torpily. Ale není to podmínkou. Zejména menší splávky můžeme vyvážit řadou velkých broků, například velikosti SSG, což je označení pro broky o hmotnosti 1,6 gramu. Ale držme

TECHNIKA

se raději osvědčených torpil. Pro vyvážení splávku vybereme vždy torpilu s menší hmotností, než je nosnost splávku. Naprosto stačí rozdíl jednoho gramu. Dále budeme potřebovat vhodné broky, kterými torpilu na vlasce upevníme v požadované pozici. Nejčastěji používám broky Dinsmores velikosti 6, tedy 0,1 gramu těžké.

Nyní potřebujeme již jen malé obratlíky, pomocí kterých spojíme kmenový vlasce s návazcem opatřeným háčkem. Obratlík je důležitý, zejména pokud lovíme ve větší vzdálenosti. Při stahování sestavy se často stává, že nástraha začne ve vodě rotovat, a pokud obratlík nedovolí protáčení návazce, dojde k jeho zkroucení a musíme jej vyměnit. Pro plavanou není potřeba používat žádné pevnostní obratlíky, stačí obyčejné velikosti 12 - 16.

A postupně jsme se dostali až k poslední, ale velmi důležité části sestavy, k návazci s háčkem. Často se mě hlavně začátečníci ptají, zda je nutné používat návazce. Namítají, že se tím sestava zeslabuje, komplikuje a že je lepší navázat háček přímo na kmenový vlasce. Samozřejmě to možné je, ale může to vést ke značným komplikacím a ztrátám na vybavení. Pokud uvázne sestava bez tenkého návazce a je potřeba ji utrhnout, zákon schválnosti vede k tomu, že kmenový vlasce praskne nad splávkem, a tak ve vodě zůstává celá sestava. Uvázne-li sestavou s vhodně zvoleným návazcem, dojde maximálně k utržení návazce. Ten lehce vyměníme a nemusíme nic navazovat, vyvažovat a seřizovat. Tedy já tvrdím, návazce vždy. Je potřeba jej zvolit

správně. Průměr by měl být vždy alespoň o jeden stupeň menší, než je kmenový vlasce. Tedy například kmen 0,16 a návazec 0,14. Délka návazce je další těžká otázka. Já po většinu roku lovím s návazcem o délce asi 25 cm a průměrem 0,10. Pouze ve speciálních případech, třeba při lovu cejnů, používám návazce dlouhé 35 cm. Na druhou stranu, v zimě zkracuji návazce na 15 cm a průměr snižuji na 0,10 a v extrémních případech na 0,08 mm, aby byl záběr rychleji vidět na pohybu splávku.

Háčky pro lov na plavanou s boloňkou vybírejte podle nástrahy. Velikost od 16 po 8, menší většinou není pro běžné chytání potřeba ani v zimě, větší ani v létě při lovu parem. Používám háčky s kulatým obloučkem značky Colmic B957 a háčky Sir Drake od Mila. Ale značka nehraje roli, důležité je, aby háčky byly pevné, ostré, z pokud možno tenkého drátu, velké přiměřeně k nástraze a hlavně abyste jim důvěřovali. To je ostatně důležité u všech částí vybavení.

Když tedy máme na hromádce všechno potřebné k sestavení udice, dáme se do toho. Nasazování navijáku a navlékání vlasce do oček prutu řešit nebudeme, budeme se věnovat navázání sestavy se splávkem a její přípravě k lovu. První důležitou věcí je opatřit splávek vhodnou, nejlépe silikonovou bužírkou, pomocí které splávek upevníme na vlasce. Používám tři kousky. První umístí hned pod tělo splávku, druhý do středu dřívku a třetí, o půl centimetru delší než dva předchozí, nasazuji na konec dřívku tak, aby asi půl centimetru přesahoval přes konec dřívku. Bužířka musí mít vhodný průměr, který je potřeba vyzkou-

šet, protože jenom tak bude splávek držet na svém místě také při nahazování, zasekávání i zdolávání ryb. Takže splávek provlékneme očkem u jeho anténky, poté na vlasce navlékneme ve správném pořadí tři kousky bužířky a pomocí nich upevníme splávek. Vyzkoušíme, že drží na vlasce opravdu pevně a nelze jej snadno posouvat. Pokud ano, vyměňte bužířky za menší průměr. Pokud se vám bude při lovu splávek sám od sebe posouvat, užijete si víc vztekání než lovu. Předpokládejme tedy, že splávek je upevněn a dobře drží na vlasce. Nyní si připravíme další dva malé kousky bužířky, stačí asi 3 milimetry dlouhé. Navlékneme na vlasce jednu bužířku, potom torpilu (užším koncem nahoru) a druhý kousek bužířky. Nyní můžeme na konec kmenového vlasce přivázat vhodným uzlem obratlík. Zbývající zátěže budeme na vlasce připevňovat již kleštičkami nebo peánem, který používáme na odháčkování ryb. Nyní si vezmeme bročky a jeden upevníme nad bužířku nad torpilou. To bude horní zarážka torpily. Tuto horní zarážku zamáčkneme asi 40 cm od obratlíku. Přisuneme torpilu k bročku a další upevníme pod bužířkou pod torpilou. Tím máme hlavní zátěž sestavy zafixovanou na vlasce. Nyní přidáváme pod torpilu další bročky, dokud nemáme splávek správně vyvážený. To znamená, že je celé tělo splávku ponořené, ale nosná anténka je nad vodou. Pokud je splávek vyvážen podle naší představy, vezmeme jeden až dva nejnižší bročky a posuneme je dolů k obratlíku. Nyní do obratlíku upevníme smyčkou návazec a máme pro tuto chvíli hotovo.

Pokračování příště.

